

GGD Gezondheidsmonitor Jeugd 2015

De gezondheid van jongeren in klas 2 en 4 van het Praktijk- en Speciaal onderwijs in Rotterdam-Rijnmond

12 mei 2016

Versie 2

Projectleider: Gea Schouten
Projectmedewerkers: Nathalie Smit
Netty van Veelen
Opdrachtgever: Ralda van den Berg-de Ruiter

GGD Rotterdam-Rijnmond

Dit tabellenboek geeft inzicht in de gezondheid, het welzijn, maar ook de leefstijl van leerlingen in klas 2 en klas 4 op het praktijk- en speciaal voortgezet onderwijs in de regio Rotterdam-Rijnmond. De gegevens zijn verzameld met de GGD Gezondheidsmonitor Jeugd 2015 in de periode september tot en met december. Daarbij is gebruik gemaakt van een, voor het praktijk en speciaal voortgezet onderwijs, aangepaste vragenlijst.

In totaal hebben 15 scholen deelgenomen aan het onderzoek, waarvan 10 praktijkscholen en 5 scholen voor het voortgezet speciaal onderwijs. Van deze 10 praktijkscholen zijn er 6 scholen gevestigd in Rotterdam. Van de 5 scholen voor het speciaal onderwijs zijn er 3 gevestigd in Rotterdam.

In dit tabellenboek is onderscheid gemaakt naar jongeren die praktijkonderwijs volgen en jongeren die speciaal onderwijs volgen. Daarnaast zijn de prevalenties voor Rotterdam-Rijnmond (Regio exclusief Rotterdam) en Rotterdam gebaseerd op de woonplaats van de jongere. Indien mogelijk zijn regionale en Nederlandse prevalenties van het reguliere onderwijs opgenomen in het tabellenboek. De prevalenties in dit tabellenboek zijn niet getoetst op verschillen tussen leerjaar, gebied en onderwijstype.

Respons praktijk en speciaal voortgezet onderwijs (aantallen)

	<i>Klas 2</i>	<i>Klas 4</i>	<i>Totaal</i>
Praktijk onderwijs - Rotterdam	235	228	463
Praktijk onderwijs - Regio excl. Rotterdam	144	118	263*
Speciaal onderwijs	-	-	196
Totaal			922

Respons regulier voortgezet onderwijs (aantallen)

	<i>Klas 2</i>	<i>Klas 4</i>	<i>Totaal</i>
Rotterdam	1.835	1.614	3.449
Regio excl. Rotterdam	3.223	2.550	5.773
Totaal	5.058	4.164	9.222

De resultaten van de GGD Gezondheidsmonitor Jeugd 2015 op het reguliere voortgezet onderwijs zijn terug te vinden op de Gezondheidsatlas.
www.gezondheidsatlasrotterdamrijnmond.nl

** Het totaal aantal leerlingen dat heeft deelgenomen in de Regio excl. Rotterdam komt niet overeen met het aantal leerlingen in klas 2 en klas 4 samen, omdat bij één leerling het leerjaar ontbrak. Deze leerling is wel meegenomen in de analyses voor het totaal aantal jongeren in de Regio.*

GGD Gezondheidsmonitor Jeugd 2015 - Praktijk- en Speciaal onderwijs											
Indicator		Rotterdam Praktijkonderwijs, klas 2	Rotterdam, Praktijkonderwijs klas 4	Rotterdam Praktijkonderwijs	Regio (excl. Rotterdam), Praktijkonderwijs, klas 2	Regio (excl. Rotterdam), Praktijkonderwijs klas 4	Regio (excl. Rotterdam), Praktijkonderwijs	Regio (incl. Rotterdam), Speciaal onderwijs	Rotterdam, Regulier onderwijs	Regio (incl. Rotterdam), Regulier onderwijs	Nederland, Regulier onderwijs
Ervaren gezondheid											
Ervaren gezondheid (zeer goed, goed)	%	85,0	74,1	79,6	81,9	81,4	81,7	77,8	88,6	88,8	88,0
Psychisch welzijn											
Gevoelens afgelopen week enigszins tot heel vrolijk	%	82,3	79,3	80,8	81,1	76,1	78,5	66,1	80,1	80,7	-
Gevoelens afgelopen week enigszins tot heel somber	%	7,3	8,4	7,8	4,9	10,3	7,7	13,5	7,2	7,0	-
Is voldoende weerbaar	%	95,3	96,0	95,7	93,0	93,2	93,1	90,7	95,0	94,4	92,9
Gepest op school in de afgelopen 3 maanden	%	21,6	11,0	16,3	24,8	17,8	21,9	25,4	10,2	10,5	10,9
Regelmatig gepest op school in de afgelopen 3 maanden	%	3,5	1,3	2,4	4,3	3,4	3,8	4,7	-	-	-
Heeft iemand op school in de afgelopen 3 maanden gepest	%	21,0	15,9	18,5	20,0	13,6	17,4	30,6	9,0	8,8	8,2
Gewicht											
Heeft een gezond gewicht	%	73,2	64,1	68,4	57,1	65,6	61,8	67,8	80,6	80,2	-
Heeft matig overgewicht	%	20,7	12,0	16,1	16,3	23,0	20,0	17,8	8,9	8,1	-
Heeft obesitas	%	3,7	12,0	8,0	4,1	4,9	4,5	3,3	1,5	0,9	-
Bewegen											
Sport wekelijks bij een club, vereniging of sportschool	%	59,2	53,9	56,6	66,0	50,0	58,8	58,0	66,6	71,5	75,8
Sport of beweegt wekelijks zonder club, vereniging of sportschool	%	71,2	68,4	69,8	82,3	70,3	76,9	66,5	77,3	78,9	-
Voeding											
Ontbijt minstens 5 dagen per week	%	66,4	60,4	63,4	74,5	58,5	66,9	62,5	72,6	77,0	81,5
Ontbijt dagelijks	%	59,9	56,6	58,4	66,7	53,4	60,4	57,3	64,6	68,4	-
Eet minstens 5 dagen per week fruit	%	43,5	36,0	39,8	47,2	34,6	42,1	36,3	48,0	46,8	49,3
Eet minstens 5 dagen per week groente	%	55,8	52,0	53,9	65,5	57,6	62,1	62,7	72,2	73,1	77,5
Drinkt dagelijks water	%	59,1	53,1	56,1	59,9	50,0	55,2	56,5	66,0	63,1	-
Roken											
Heeft gerookt	%	8,2	11,0	9,6	6,3	25,4	14,9	23,2	12,9	13,8	15,4
Rookt dagelijks	%	1,7	5,7	3,7	2,1	14,4	7,7	11,3	4,3	4,6	5,2
Rookt, maar niet elke dag	%	4,3	4,4	4,4	2,1	5,1	3,4	5,2	4,2	4,1	-
Alcoholgebruik											
Heeft alcohol gedronken	%	7,0	22,9	14,9	5,6	30,5	16,8	29,2	-	-	-
Heeft in de afgelopen 4 weken alcohol gedronken	%	2,6	10,6	6,6	4,9	15,3	9,5	18,2	-	-	-
Bingedrinken	%	4,3	7,5	5,9	3,5	16,9	9,5	17,2	-	-	-
Bingedrinken in de afgelopen 4 weken	%	0,4	3,5	2,0	1,4	5,9	3,4	7,8	-	-	-
Drugsgebruik											
Heeft softdrugs gebruikt	%	5,2	10,6	7,9	8,5	18,8	13,1	25,8	-	-	-
Heeft in de afgelopen 4 weken softdrugs gebruikt	%	0,5	5,0	2,7	1,5	5,4	3,2	13,1	-	-	-
Heeft harddrugs gebruikt (inclusief lachgas)	%	3,1	3,1	3,1	2,8	6,8	4,6	7,8	-	-	-
Heeft in de afgelopen 4 weken harddrugs gebruikt (inclusief lachgas)	%	1,8	2,2	2,0	1,4	3,4	2,3	5,7	-	-	-
Heeft in de afgelopen 4 weken harddrugs gebruikt (exclusief lachgas)	%	0,4	0,9	0,7	1,4	3,4	2,3	4,2	-	-	-
Heeft in de afgelopen 4 weken lachgas gebruikt	%	1,3	1,3	1,3	0,0	0,0	0,0	4,2	-	-	-
Seksuele gezondheid											
Heeft geslachtsgemeenschap gehad	%	13,0	31,9	22,3	9,3	31,6	19,4	35,1	13,3	15,1	12,6
Heeft altijd veilige geslachtsgemeenschap gehad	%	80,0	47,9	57,4	53,8	54,1	54,0	40,3	53,7	52,1	51,7
Heeft onveilige geslachtsgemeenschap gehad	%	16,7	50,7	40,6	30,8	35,1	34,0	53,7	42,8	43,7	41,0

Definities	
Uitkomstmaat	Beschrijving/opmerking
Gezondheid	
Gevoelens afgelopen week enigszins tot heel vrolijk Gevoelens afgelopen week enigszins tot heel somber Weerbaarheid	Aan de leerlingen zijn 7 gezichtjes getoond, van heel blij tot heel somber. Gevraagd is het gezichtje aan te kruisen dat het beste de gevoelens weergeeft van de leerling in de 4 weken voorafgaand aan het onderzoek. De mate van weerbaarheid wordt gemeten aan de hand van 8 stellingen. Bijvoorbeeld: 'ik zeg het als iemand iets doet wat ik vervelend vind', 'ik kom voor mezelf op als iemand mij uitscheldt, beledigt of bedreigt'.
Gewicht	
Heeft een gezond gewicht Heeft matig overgewicht Heeft obesitas	Op basis van zelfgerapporteerde lengte en gewicht is de BMI (Body Mass Index) van leerlingen berekend. Van zelfrapportage is bekend dat lengte wordt overschat en gewicht wordt onderschat. Dit leidt tot lagere BMI cijfers dan in werkelijkheid het geval is. Daarnaast was bij ruim de helft van de leerlingen (59%) lengte of gewicht onbekend, waardoor de BMI niet berekend kon worden.
Roken	
Heeft gerookt Rookt dagelijks Rookt, maar niet elke dag	Bij de vraagstelling naar roken wordt onderscheid gemaakt naar jongeren die een paar trekjes van een sigaret roken of jongeren die een hele sigaret of meer roken. De indicatoren die opgenomen zijn in dit tabellenboek, betreft jongeren die een hele sigaret of meer roken.
Alcohol	
Heeft alcohol gedronken Heeft in de afgelopen 4 weken alcohol gedronken Binge drinken	Bij de vraagstelling naar alcoholgebruik wordt onderscheid gemaakt naar jongeren die een paar slokjes alcohol hebben gedronken of jongeren die een heel glas alcohol of meer hebben gedronken. De indicatoren die opgenomen zijn in dit tabellenboek, betreft jongeren die een heel glas alcohol of meer hebben gedronken. Jongere die tijdens één gelegenheid 5 of meer glazen alcohol heeft gedronken
Drugsgebruik	
Heeft harddrugs gebruikt (inclusief lachgas) Heeft in de afgelopen 4 weken harddrugs gebruikt (inclusief lachgas) Heeft in de afgelopen 4 weken harddrugs gebruikt (exclusief lachgas) Heeft in de afgelopen 4 weken lachgas gebruikt	Bij de herziene landelijke vraagstelling naar harddrugsgebruik onder jongeren is lachgas toegevoegd aan de lijst met typen harddrug. Bij de vraagstelling die gebruikt is voor het praktijk- en speciaal voortgezet onderwijs, is deze wijziging ook overgenomen. Bij het aandeel jongeren dat ooit harddrugs heeft gebruikt is echter geen onderscheid mogelijk naar type harddrug. Dit is wel mogelijk voor het aandeel jongeren dat in de afgelopen 4 weken harddrugs heeft gebruikt. Vanwege een groot verschil in de prevalentie van harddruggebruik met en zonder lachgas en vergelijkbaarheid met cijfers uit het verleden is ervoor gekozen om beide varianten te presenteren.
Seksuele gezondheid	
Heeft onveilige geslachtsgemeenschap gehad Heeft veilige geslachtsgemeenschap gehad	Seksueel actieve jongere die bij geslachtsgemeenschap niet altijd een condoom heeft gebruikt Seksueel actieve jongere die bij geslachtsgemeenschap altijd een condoom heeft gebruikt